

NOTAT

Til: Barne- og familiedepartementet

Fra: Lunner kommune

Dato: 01.12.2004

BARNE OG FAMILIEDEP	KASS
330.00	AR.
SAKS. BEI.	SIGN.:
SAKS. NR. 2004/01169	

NY BARNEHAGELOV - FORSLAG TIL ENDRINGER - HØRINGSNOTAT FRA LUNNER KOMUNE

-053

Barne- og familiedepartementet har sendt utkast til ny barnehagelov på høring med frist **10. januar 2005**.

Det foreslås i hovedsak endringer på følgende områder:

- Innholdsbestemmelsen utvides.
- Barns rett til medbestemmelse foreslås synliggjort i en egen bestemmelse.
- Plikten til å søke godkjenning foreslås skjerpet.
- Reglene om kommunens behandling av godkjenningsøknader foreslås endret.
- Dagens bestemmelse om rett til prioritet ved opptak foreslås noe utvidet.
- Fylkesmannens tilsynskompetanse foreslås endret.

I tillegg foreslås det enkelte mindre endringer og flere endringer av ren redaksjonell art.

Videre i høringsnotatet fra Lunner kommune er det lagt vekt på de forslag i endring av lov om barnehager man mener det er mest viktig å kommentere.

I høringsnotatet fra barne- og familiedepartementet diskuteres hvordan bestemmelsene om barnehagens ledelse og det øvrige personalet bør utformes. Med hensyn til den kompetansen som kreves av leder i barnehagen, skisseres to alternativer.

Når det gjelder barnehagens øvrige personale, beskriver departementet to hovedalternativer med tilhørende underalternativer. Departementet ønsker en åpen drøftelse av disse spørsmålene, og vil konkludere etter høringsrunden.

Barns rett til medvirkning

Departementet understreker viktigheten av å finne frem til hensiktsmessige og gode måter å involvere barna på arbeidet med planlegging og vurdering. Ved å endre arbeidsmåte fra å observere til å samtale med dem, kan barna selv få gitt uttrykk for sine meninger.

Forslag til lovtekst

§3 Barns rett til medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å uttale seg om sitt syn på barnehagen innenfor barnehagens daglige virksomhet.

Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Lunner kommune støtter dette forslaget.

Ledelse

I gjeldende lovverk kreves det at hver barnehage skal ha en styrer som har den daglige ledelsen av virksomheten. Med daglig ledelse menes både pedagogisk og administrativ ledelse. Videre kreves det at styreren skal ha utdanning som førskolelærer. I høringsnotatet skisseres to alternativer:

A) Krav om forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.

B) Videreføring av utdanningskravet.

Departementet ber særskilt om høringsinstansens syn på spørsmålet om det fortsatt bør være krav om førskolelærerutdanning for leder.

Forslag til lovtekst.

§ 18 Ledelse

Alternativ A

Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.

Barnehagen skal ha en daglig leder.

Alternativ B

Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.

Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som førskolelærer eller annen treårig pedagogisk utdanning på høghskolenivå med tillegg av ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Når barnehage og grunnskole er organisert som en midre virksomhet, kan skolens rektor være daglig leder for barnehagen.

Kommunen kan innvilge dispensasjon fra utdanningskravet etter andre ledd.

Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Departementet gir nærmere forskrifter.

Lunner kommune mener barnehagene i fremtida vil være best tjent med **Alternativ B.**

Barnehagens øvrige personale

Barnehagelovens § 17 har i dag krav om utdanning som førskolelærer for pedagogiske ledere. For bemanning for øvrig stilles ingen formelle utdanningskrav, men det kreves at bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet..

Norm for pedagogisk bemanning

Dagens forskrift om pedagogisk bemanning sier at det skal være en pedagogisk leder per 14-18 barn når barna er over 3 år og per 7-9-barn når barna er under 3 år og barnas oppholdstid er over 6 timer.

I lys av usikkerheten omkring hvordan den fremtidige pedagogiske bemanningen bør innrettes, er det ønskelig fra Departementets side med en allsidig faglig belysning av spørsmålet.

Bemanningsutfordringene må vurderes i sammenheng med de øvrige endringene i barnehageloven. Departementet sender derfor til høring to hovedalternativer, med to tilhørende underalternativer, til hvordan bestemmelsen om pedagogisk bemanning kan behandles. Departementet vil konkludere endelig etter å ha innhentet høringsinstansenes syn.

Hovedalternativene er som følger:

- 1) *Videreføre normen*
- 2) *Oppheve normen*

Alternativ 1) Videreføring av norm for antall barn per førskolelærer.

Forslag til lovtekst

§ 19 Barnehagens øvrige personale

Alternativ A

Bemanningen skal bestå av førskolelærer og annet egnet personale.

Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Likeverdig med førskolelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høgskolenivå med tillegg av ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Kommunen kan gi dispensasjon fra utdanningskravet i første ledd. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Departementet gir forskrifter om dispensasjon og om unntak fra utdanningskravet for personale som arbeider i barnehagen på nattid.

Departementet gir utfyllende forskrifter om pedagogisk bemanning.

Alternativ B

Som alternativ A, men med en felles norm i forskriften på en førskolelærer per 10-14 barn som er tilstede samtidig.

Alternativ 2) Oppheve normen for pedagogisk bemanning

Dersom normen for pedagogisk bemanning oppheves, mener departementet at det bør gis en egen bestemmelse om gruppestørrelse. En slik bestemmelse kan lyde:

Barnegruppene skal ha en størrelse som er hensiktsmessig ut fra barnas alder og forutsetninger.

Dersom normen oppheves, forutsetter Departementet at pedagogtettheten vil være på dagens nivå, og Departementet vil følge utviklingen nøye.

Dersom man ikke har noen norm og det ikke stilles krav om at førskolelærere skal tilsettes (Alternativ D), kan personer med annen utdanning tilsettes uten at det trengs særskilt hjemmel. Det vil heller ikke være nødvendig med dispensasjonsbestemmelser. Forslag C fordrer imidlertid fortsatt en dispensasjonshjemmel.

Forslag til lovtekst

§ 19 Barnehagens øvrige personale.

Alternativ C

Bemanningen skal bestå av førskolelærer og annet egnet personale.

Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Likeverdig med førskolelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høyskolenivå med tillegg av ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Barnegruppene skal ha en størrelse som er hensiktsmessig ut fra barnas alder og forutsetninger.

Kommunen kan gi dispensasjon fra utdanningskravet i første ledd. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Departementet gir forskrifter om dispensasjon og om unntak fra utdanningskravet for personale som arbeider i barnehagen på nattid.

Alternativ D

Bemanningen skal være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Barnegruppene skal ha en størrelse som er hensiktsmessig ut fra barnas alder og forutsetninger.

Lunner kommune mener barnehagene i fremtida vil være best tjent med Hovedalternativ 1 – underalternativ B.

Generell kommentar

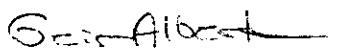
Det er kommunen som barnehagemyndighet som skal veilede og føre tilsyn med den enkelte barnehage i kommunen. Tilsynsmyndigheten skal vurdere om barnehagen drives etter barnehagelovens regler og ellers er forsvarlig.

Det er også kommunen som barnehagemyndighet som skal godkjenne barnehager. Kommunen skal allerede i planleggingsfasen se til at barnehagelovens krav blir fulgt og at det for øvrig legges opp til en forsvarlig virksomhet.

I gjeldende barnehagelov sies det noe om antall barn, antall kvadratmeter leke- og oppholdsareal, antall pedagoger osv.

Dersom det ikke skal være normer som regulerer barnehagevirksomheten, men godkjenning og tilsyn skal føres etter prinsipper som *tilstrekkelig, tilfredsstillende og hensiktsmessig*, er det en nødvendig forutsetning at det finnes barnehagefaglig kompetanse på kommunenivå i likhet med kravet om skolefaglig kompetanse i Opplæringsloven. Kommunen har fått mer omfattende ansvar og plikter som barnehagemyndighet som følge av de endringer i barnehageloven som trådte i kraft 4. juni 2003. Dette øker behovet for et nærmere regulert tilsyn. Dette må det tas hensyn til ved utformingen av den nye barnehageloven og da vil det ikke være nok å skulle drive godkjenning og tilsyn ut fra å utøve et skjønn basert på begrepene *tilstrekkelig, tilfredsstillende og hensiktsmessig*.

Med hilsen
For Lunner kommune

Geir Albertsen
Barnehagefaglig rådgiver

Referanse:04/01887-002